

[Kristen Østergaard.]

min mening en bremsende belastning og en hindring for, at vi kan nå til enighed om forsvarspolitikken. Jeg finder, at forslaget af den grund er mindre egnet, idet jeg finder, at det er for eksperimenterende i sin opbygning og for uklart i sine virkninger. Jeg mener derfor, at skal vi nå frem til enighed om forsåret mellem de fire gamle partier, hvad venstre gerne ser og gerne vil medvirke til som tidligere, så bliver det nok nødvendigt, at det bliver den gældende forsvarsordning, som er udgangspunktet, fordi forsvar er et område, der ikke egner sig til eksperimenter. Nok skal der modernisering til, men det skal ske i et roligt og besindigt tempo.

**Bilgrav-Nielsen:** Jeg vil gerne indledningsvis byde den nye socialdemokratiske ordfører velkommen. Jeg synes, at det, situationen taget i betragtning, var en udmærket tale, han holdt. Man kunne måske sige det sådan, at det var en god mand, der var sat til at forsvare en sløj sag.

Ellers må jeg sige, at det næppe kan have overrasket ret mange hverken i folketinget eller i offentligheden, at regeringen har fremsat forslag til en ny forsvarsordning. Udnævnelsen af den nuværende forsvarsminister var et klart varsel om dette, ingen kunne efter denne udnævnelse være i tvivl om, at forsvarsministeren havde stillet i det mindste én klar betingelse for sin indtræden i regeringen, nemlig at der skulle ske en radikal omlægning af forsåret.

Erindrer man sig forsvarsministerens indlæg i de forsvarsdebatter, vi har haft her i tinget siden 1968, så er man helt på det rene med, at ministeren hverken kan eller vil påtage sig ansvaret for og administrationen af den forsvarsordning, vi har i dag. Ministerens karakteristik og kritik af den gældende forsvarsordning har været fremført til tider med høj røst og med et ordvalg, der ingen tvivl lader tilbage. Ministeren har stillet sine klare betingelser, og jeg går ud fra, at det er uafviselige betingelser, for, at mini-

steren kan fortsætte på sin post som forsvarsminister. Jeg går ud fra, at ministeren intet har imod i dag at bekræfte, at sådan forholder det sig.

Det er altså ganske klart, at vi måtte have et nyt forslag, og det, vi så står over for, må vi så forsøge at vurdere i sammenhæng med, hvad man tidligere har foreslået fra socialdemokratisk side. Vil vi danne os et klart indtryk af, hvad det er, man vil, kommer vi på en svær opgave. Der er tre ting, vi må tage i betragtning, der er tre forslag, vi må kigge igennem, før vi kan danne os en opfattelse af, hvad det egentlig er, man ønsker sig.

Den 22. april 1969 fremlagde socialdemokratiet i det daværende forsvarsudvalg et forslag, som byggede på den gældende ordning, hvor vi har en kombination af kontraktansatte og værnepligtige. Beredskabsstyrken skulle være på 10.000 mand i stedet for på de gældende 13.000 mand. I løbet af den følgende måned forlod man dette forslag.

1½ år efter, den 24. november 1970, fremsatte man så et nyt forslag. Denne gang foreslås en total ændring af forsvarrets opbygning, af forsvarrets sammensætning, beredskabsstyrken skal nu være på 7.000 mand, og det understreges: udelukkende professionelle; værnepligtige skal kun anvendes i lokalforsvaret.

At det nu var alvor, fremgik af fremsættelsestalen i 1970, som den nuværende forsvarsminister lagde stemme til. Jeg citerer derfra — Folketingstidende 1970-71, sp. 1433 —:

„Dette forslag fremsat af et parti, der repræsenterer ca. 40 pct. af vælgerne, er kommet for at blive gennemført i principperne, før eller senere.“

Dette til trods for, at ordføreren kort forinden havde erklæret, at vi i forsvarsdebatten ikke havde brug for illusionsnumre, men for jordnær realitetssans. Under den debat, der fulgte om forslaget, rettede jeg på det radikale venstres vegne en kraftig kritik imod forslaget, specielt imod, at man for det